

Wilsonas prašo paskelbti karę Austrijai

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Prezidentas prašo paskelbti karę Austrijai. Kongresas tą prašymą išpildys.

WASHINGTON, gr. 4. — Prezidentas Wilsonas šandie atsišaukė į kongresą, reikalaujamas paskelbti karę prieš Austro-Vengriją.

Užtikrinamas, kad Amerika turi kariauti iki pergalės ir užreikšdamas, kad niekas neturi pastumėti mus į šalį, jis prašė, kad Austro-Vengrija būtų formaliai priškaityta tarpe Amerikos priešų, pašalinimui „nesmagumą darandis kliūtis, kuri stovi mūsų kelyje.“

Taika, kokią Amerika darys, turi paliuosuoti nuo Prūsijos viešpatavimo Austro-Vengrijos, Turkijos ir Balkanų, kaip šiaurinės Francijos ir Belgijos žmones.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Svarstys paskelbimą karę Austrijai.

WASHINGTON, gr. 4. — Senatorius Martin šandie pranešė, kad senatas susirinkęs pėnyčioj svarstyti rezoliuciją, paskelbiančią karę Austrijai. Rezoliuciją paraišys Valstybės departamentas. Atstovų buto užrubežinių reikalų komitetas susirinkęs ryto svarstymui veikimo, kokio reikalavo prezidentas Wilsonas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

WASHINGTON, gr. 4. — Prezidentas Wilsonas šandie prašė kongreso tuojaus paskelbti karę Austro-Vengrijai ir kongresas tam priitarimas, rengiasi prie darbo. Senato užrubežinių santikių komitetas ir atstovų buto užrubežinių reikalų komitetas, kuris turi reikalų su karės rezoliucija, susirinkęs ryto.

Rezoliucija, kurią parašys Valstybės departamentas tarptautinių teisių žinovai, bus įnešta ir, vadovai sako, bus priimta abiejose butuose pėnyčioj vakare.

Ši syki prezidentas Wilsonas nerekomendavo paskelbimo karės prieš Turkiją ir Bulgariją.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VIŠKAS JIEMS.

Kapitalistai visuomet rās budų pasipelnymui.

WASHINGTON, gr. 4. — Darbo Departamentas oficialiai paskelbė, kad tuo pačiu laiku, kada valdžios įstaigos ragina žmones vartoti vieton kviečių jų užvaduotojus, tie užvaduotojai pabrango 30 nuošimčių.

“Cornmeal” pabrango daugiau negu dvigubai. Bulvės, kurios irgi skaitomos užvaduotojais, pabrango 15 nuoš.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PASKELBIMAS KARĖS PALIES 1,000,000 AUSTRŲ

Jie virs svetimšaliais priešais ir turės pildyti vokiečiams nustatytas taisykles.

WASHINGTON, gr. 4. — Paskelbimas karės Austro-Vengrijai padarys labai mažą permainą Suv. Valstijų santikiuose su dvylpe monarchija, kadangi karės stovis, kurį kongresas rengiasi paskelbti, faktiškai gyvuoja per daugelį mėnesių.

Daugybė Austro-Vengrijos pavaldinių, nužiurimi kaipio priešų agentai šioje šalyje, bus areštuoti už kelių valandų po paskelbimo karės. Daugelis jų yra jau išstisus mėnesius sekiojami teisių departamento agentų, bet netapo areštuoti delei stokos tikrų prirodymų prieš juos.

Kada kongresas priims prezidento Wilsono patarimą paskelbti karę Austro-Vengrijai, nepatapę piliečiais dvilypės monarchijos pavaldiniai automatiškai pasidarys svetimšaliais priešais ir galės būti greitai areštuojami ir internuojami.

Suv. Valstijų paskelbimas karės palies arti 1,000,000 Austrijos pavaldinių, kadangi jie tuojaus papuola po vėliausiu prezidento patvarkymu, reikalaujančiu svetimšalius priešus užsiregistruoti, draudžiančiu jiems keliauti be specialio leidimo ir draudžiančiu jiems būti prie vandens pakraščiu, sandėlių ir stočių.

Karė iki pergalės

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Apie taiką dabar negali būti nė kalbos, sako prezidentas savo metinėje kalboje kongresui.

WASHINGTON, D. C., gr. 4. — Prezidentas Wilsonas šandie pasakė kongresui savo metinę kalbą, kuri skaitoma ant tiek svarbi tarptautiniuose reikaluose, kad ji buvo valdžios iškalno pasiūsta beveik kiekvienai sostinei pasaulyj.

Prezidentas Wilsonas rekomendavo kongresui tuojaus paskelbti karę Austro-Vengrijai.

Suglaudamas galutinas sąlygas, prezidentas užreikšė, kad niekas neturi pasukti Suv. Valstijų į šalį, kol karė nebus laimėta ir Vokietija netaps sumušta. Jis pasakė, kad apie taiką negali būti kalbos.

Prezidentas pasakė kongresui, kad umus paskelbimas karės Austrijai reikalingas uždegimui anomaliskam padėjimui, koki Suv. Valstijos susitinka savo karėje su Vokietija, nors Austrija ir nebuvo savo valdone, o tik Vokietijos vasalu.

Ta pati logika, sakė jis, prvestų prie karės su Turkija ir Bulgarija, bet jos kol kas nestovi ant kelio Suv. Valstijoms, jos karėje prieš Prūsijos autokratiją.

Taika, užreikšė prezidentas, galės įvykti tik tada, kada Vokietijos žmonės įvykys ją per valdonus, kuriais pasaulis gali pasitikėti; kada jie atlygins už sunaikinimą, koki padarė dabartiniai valdonai ir kada Vokietija pasitrauks iš visų teritorijų, įgytų ginkluotu užkariavimu.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

ATSILANKĖ PAS TROCKI.

PETROGRADAS, gr. 2 (suvėlinta). — Lieut.-pulk. Wm. V. Judson, Amerikos karinės misijos Rusijoje viršininkas šandie neformališkai atsilankė į bolševikų kvatierą Smolny institute. Ten jis kalbėjosi su Leonu Trocki apie Judsono notą kariškam viršininkui ir Amerikos kariško atašės maj. Kerth protestą prieš gen. Duchonin delei Vokietijos ir Rusijos tarybų apie pertraukimą mušių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

“TAIKA DAR TOLI.”

BERN, gr. 3 (suvėlinta). — Journal La Suisse tvirtina, kad grafas Karolyi, Vengrijos atstovas į dabartinę taikos konferenciją Berne, pasakęs:

“Apie Rusijos reiklaavimą taikos sunku tarties, kadangi nėra tikrų šalies atstovų. Padėjimas taip neiškus. Vakar Kerenskis, šandie Leninis, ryto — kas? Jeigu net ir įvyktų mušių pertraukimas, tai taika būtų dar toli.”

Krymas atsiskyrė nuo Rusijos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Dar viena nauja respublika Rusijoj — Krymo totorių.

LONDONAS, gr. 4. — Times Petrogrado korespondentas praneša, jog paskelbta yra įsisteigimas totorių respublikos Kryme (mažas pusiasalis prie Juodųjų jūrų), tečiaus, sako, platesnių žinių nėra.

Prie progos korespondentas prisimena Kaukazo neprigulmybės pasiskelbimą ir Siberijos atsiskyrimą. Jis sako, kad sunku yra nuspręsti kada toks dalinimasis sustos. Tečiaus tas labai mažai apeina valdančiąją frakciją, kuri atsidavusi yra vien taikos programui.

CHICAGO. — Tris plėšikai užpuolė American Wire Co., 954 W. 1st st. ofisą ir ten esant daugiuiui darbininkų, laukusių išmokėjimo algos, atėmė iš kasieriaus \$1,500.

NEW YORK. — Gaisras sunaikino keturis budinkus Morse Dry Dock and Repair Co. dirbtuvės, Sp. Brooklyn. Nuostoliai siekia \$1,000,000.

Bulgarijos apetitas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Bulgarija nori pasigriebti visą Serbiją, dalį Graikijos ir Rumunijos.

PETROGRADAS, gr. 4. — Užrubežinių reikalų ministerija gavo telegramą nuo ambasadoriaus Berne, kurioj aprašoma Bulgarijos reikalavimai nuo centralinių valstybių naujų žemių pasisavinime. Apšvarstymui šių reikalavimų nesenai ir įvyko centralinių valstybių konferencija Nišoje.

Kaipo šaltinį žinioms, paduotoms telegramoje, paduoda nesenai atvykusį Bernan turkų valdininką, dalyvavusį toje konferencijoje.

Bulgarija ištisų savo rubežių nuo Moldavijos iki Dunajaus susijungimui, užimdama Serbijos sostinę Nišą; iš ten palei liniją nuo Nišos iki Prištinos ir palei augš. dalį Vardaro upės iki Albanijos ir Graikijos rubežių.

Ji reikalauja Salonikų, Seres ir Kavala (Graikijos uostų) su rubežium iki jūrų. Taipgi reikalaujama visos Dobrudžia, labiausiai derlingos Rumunijos dalies.

Viršminėtos žinios patvirtinta iš bulgarų šaltinio, kuris sako, kad taipgi reikalaujama Timoka klonio, skiriančio Bulgariją nuo Serbijos.

Gen. Duchonin užmuštas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Bolševikai paėmė Mogilevą. Išmetė vyriausį komanduoją iš traukinio.

PETROGRADAS, gr. 4. — Rusų karės ofisas oficialiai paskelbė, kad po to, kai bolševikų vyriausias komanduojas Ensign Krylenko paėmė Mogilevą, įvykusio lyno teismo pasekmėje, gen. Duchonin, kuris užėmė vyriausio komanduojo Rusitą armijomis vietą po nuvertimui premiero Kerenskio, tapo išmestas iš traukinio ir užmuštas.

RUSIJA PRAILGINANTI KARĖ.

STOCKHOLM, gr. 4. — Sulig išspausdinto Afton Tidningen'e pasikalbėjimo, Socialistų Internacinalo sekretorius, kuris dabar yra Gothenburge, pasmerkia atsitikimus Rusijos, kaip darandčius taikos prospektus tamsesniais. Net jeigu ir Vokietija ir galėtų ištraukti visą kariuomenę į rytinio fronto, sako jis, jai vis dar truktų materialės viršenybės, reikalingos pergalejimui talkininkų priešinimos. Iš to jis išveda, kad delei paskutinių atsitikimų Rusijoj karė gali būti prailginta ištisiems mėnesiams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

BALSUOS APIE PRIEDUS KONSTITUCIJAI.

Balsavimo teisė moterims ir prohibicija.

WASHINGTON, gr. 4. — Atstovų buto teisių komitetas ateinantį utarninką balsuos apie priedus prie konstitucijos, suteikiančius moterims balsavimo teisę visoje šalyje, taipgi įvedančius visuotiną prohibiciją.

UŽMUŠĖ 8 DARBININKUS.

ST. LOUIS, Mo., gr. 4. — 8 darbininkai tapo elektros užmušti, o 2 sunkiai apdeginti Anheuser-Busch bravarė, kuomet viela, prie kurios jie dirbo, nukrito ant kitos stiprios elektros vielos.

Iš karės lauko

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PASKUTINĖS VOKIEČIŲ SPĖKOS IŠSKAIDYTOS RYTINĖJ AFRIKOJ.

Talkininkai užėmė dideles vokiečių kolonijas.

LONDONAS, gr. 4. — Karės ofiso oficialis praešimas sako: “Rytinė Afrika tapo pilnai apvalyta nuo priešų.” Vokiečiai pražudydami Rytinę Afriką, neteko savo paskutinių kolonijų, kurios buvo daugiau nei 1,000,000 ketv. mylių dydžio ir turėjo apie 14,000,000 gyventojų, jų tarpe 25,000 baltųjų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

VOKIEČIAI LAIMĖJO CAMBRAI.

Suėmė 500 belaisvių.

BERLINAS, gr. 4. — Oficialiai paskelbta, kad Baden kariuomenė vakar šturmu paėmė ir pasilaikė La Vacquerie, pietvakariuos nuo Cambrai. Sakoma, kad 500 belaisvių tapo suimta.

ANGLAI SUĖMĖ 26,869 BELAISVIŲ.

Lapkričio mėnesy.

LONDONAS, gr. 4. — Sulig karės ofiso paskelbtų skaitlinių, anglai lapkričio mėn. visuose frontuose suėmė 26,869 belaisvių ir atėmė 221 kanuolę. 11,551 kareivis ir 138 kanuolės paimta vakariniame fronte; 10,454 kareiviai ir 80 kanuolių — Palestinoje ir 4,403 kareiviai ir 3 kanuolės — Rytinėj Afrikoj.

TURKAI VEJA ŽYDUS IŠ JERUZOLIMO.

AMSTERDAM, gr. 3. — Iš Budapešto pranešama, kad žydų gyventojai yra iškelti iš Jeruzolimo.

SUDEGĖ KAZARMĖS.

KENOSHA, Wis. — Vakare vakare gaisras sunaikino naujas oficerių kazarmes, kurios tik dieną prieš tai buvo užbaigtos. Kartu sudegė ir už \$4,000 maisto.

Rengiasi mušin su kazokais

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

ATSIŠAUKIA Į AUSTRŲ VOKIEČIŲ ARMIJĄ.

Bolševikų valdžia išleido manifestą į austrų ir vokiečių kareivius, kad jie pagelbėtų užbaigti karę.

LONDONAS, gr. 4. — Iš Petrogrado į Daily News pranešama, kad bolševikų valdžia išleido manifestą į austrų ir vokiečių kareivius, kuris bus dideliame skaičiuje išplatintas aeroplanais ir kitais budais tarpe austrų vokiečių armijos. Manifestas išdėsto bolševikų programą ir kokias jie padarė socialines, ekonomines ir politiškas permainas. Jame taipgi atsišaukiama į kareivius pagal bėti jiems užbaigti karę, prižadant kad jeigu jie pagelbės, taika įvyks už kelių dienų ir kad taipgi kitos šalys irgi prisidės.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

TARYBOS PRASIDĖJO.

BERLINAS, gr. 4. — Karės ofisas paskelbė, kad tarybos apie pertraukimą mušių Rusijos fronte jau prasidėjo.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

MUŠIAI PERTRAUKTI 48 VALANDOMS.

LONDON, gr. 4. — Šandieninė Exchange Telegraph žinia iš Amsterdamo sako, kad Bavarijos princas Leopoldo kvatieroje tapo pasirašyta po sutartim apie pertraukimą mušių tarp Rusijos ir Vokietijos. Pertraukimas mušių bus galėje 48 valandas.

Rumunija reikalauja taikos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Toks einas gandas tarp reichstago narių.

AMSTERDAM, gr. 4. — Dusseldorff General Anzeiger Berlino korespondentas praneša apie gandą reichstago, kad Rumunijos valdžia mėgino Vokietijos ir Austrijos valdžias apie sąlygas tarybų apie pertraukimą mušių ir taiką. Korespondentas sako, kad greitas reichstago komiteto posėdžių uždarymas paremia gandą.

Wesser Zeitung, kurio numeris čia gautas, tikrina, kad Vokietijos užrubežinių reikalų ministeris Dr. Richard von Kuehlmann laike pusvalandžio posėdžio reichstago komiteto padarė slaptus pranešimus nariams, po ko komitetas uždarė posėdį.

SKAITYKIT IR PLATINKIT “NAUJIENAS”.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Gal įvyks Vitebske mušin su kazokais. — Kornilovas pabėgęs. Generalis štabas pasidavė bolševikams.

PETROGRADAS, gr. 4. — Pranešama, kad Vitebske gresia kilti mušin tarp Petrogrado garnizono pulkų, vadovaujamų Ensign Krylenko ir kazokų. Sulig Krylenko adjutanto telegramos, kazakai susirinko šonuose ir užpakalyj Krylenko spēkų.

Skleidžiama proginė žinia, kad gen. Kornilov, buvęs Rusijos vyriausias komanduojuojas, kuris vadovavo nepasiekmingą sukilimą prieš Kerenskio valdžią, vakar pabėgęs iš kalėjimo.

Vyriausias bolševikų komanduojuojas Ensign Krylenko šandie telegrafu pranešė, jog atsisakęs pripažinti bolševikų valdžią generalis štabas pasidavė.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

WHO IS NEXT?

Pirmiau caro duktė, o dabar ir caras pabėgęs.

LONDONAS, gr. 4. — Iš Zurich per Paryžių atėjo čia gandas, kad buvusis caras Mikė pabėgo iš vienuolyno arti Tobolsko, kur jis buvo uždarytas ir kad jis išbėgo per Charbiną ir atvyko Japonijon.

(Kokį dabar naują “džio-ką” iškirs korespondentai?).

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on December 5, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

PALIUSUOS GEN. ČEREMYSOVĄ.

Petrogrado miesto дума paleista.

PETROGRADAS, gr. 3 (suvėlinta). — Revoliucinis kariškas komitetas sutiko paliuosuoti buvusį generalio štabo viršininką gen. Čeremysova iš Sv. Petro ir Poviolo tvirtovės, pakeičiant naminiu areštu.

Miesto дума tapo paleista. Nauji rinkimai paskirti gr. 9 d.

Suėmė 8 kalinius.

JOLIET, Ill. — 8 iš 13 pabėgusių iš Joliet kalėjimo kalinių tapo suimti Morris, Ill., kur jie nuvažiavo gatvekariu, kurį jie užgriebė apipledami pasazierius ir juos išsodindami laukuose. Visas miestelis apsiginklavo ir ieško likusių 5 pabėgusių kalinių.

Svetur tarp Savųjų — tuo antrašu veikia bus spausdinami “Naujienose” gerb. mūsų rašytojos žemaitės vaizdėliai iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Musų skaitytojai tegul nepraleidžia nė vieno Naujienų numerio, kuriuose tie vaizdėliai tilps. Užsisakykite Naujienas išanksto.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1840 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Canal 1506

Užsisakomoji kaina:

Chicagoje, nešiotojams kasdien pri-
statant į namus, moka:

Savaitei 12 centų
Mėnesiui 50 centų

Miesto dalyse, kur nešiotojai nepa-
siekia, dienraštis siunčiamas poštui,
metams išankstus užsimokėjus: Me-
tams \$6.00; pusei metų \$3.50.

Užsienyje, ne Chicagoje, metams \$5.00; pu-
sei metų \$3.00; trims mėnesiams
\$3.75. Kanadoje metams \$7.00. Vi-
sur kitur užsienioose \$8.00 metams.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on December
5, 1917, as required by the act of
October 6, 1917.

Karės tikslai ir demokratija.

Šios dienos Apžvalgoj mes
perspausdinome įdomią iš-
trauką iš New Yorko "Even-
ing Post".

Tas laikraštis yra buržuaz-
ziškas. Vienok jo nuomonė
apie santykius tarpe talkini-
nų diplomatijos ir Rusijos
atsitikimų yra tokia, su ku-
ria verta susipažinti ir pro-
taujantiems darbininkams.

Už paskutinio laiko Rusi-
jos atsitikimus "Evening
Post" kaltina talkininkų val-
džias. Jisai sako, kad talki-
ninkų politika karės klausiu-
me pakirto Kerenski vald-
žios spėkas ir padėjo įsigalėti
bolševikams.

Rusijos revoliucija, nuver-
tusi carizmą, atmetė ir impe-
rialistinę jo politiką. Vieto-
je karės ligi priešio sutriuš-
kinimo, ji paskelbė greitai ir
teisingos taikos obalsį, tai-
kos "be aneksijų, be kontri-
bucijų ir taja sąlyga, kad
kiekviena tauta turėtų teisės
spresti apie savo likimą".
Budama talkoje su Anglija,
Prancija ir kitomis valstybė-
mis, Rusija pareikalavo, kad
ir jos priimtų tuos pačius
principus.

Bet Rusijos talkininkai to
reikalavimo neįpildė. Nors
po ilgo spyriavimosi jie ir su-
tikio atlaikyti konferenciją su
Rusijos atstovais ir peržiū-
rėti karės tikslus, vienok iš
mėnėsio po mėnėsio, o konfe-
rencija buvo vis atidėliojama,
ir ant galo, kada konfe-
rencijos laikas prisiartinio, ir
Rusijos Darbininkų ir Ka-
reivių Taryba išrinko į ją sa-
vo delegatą Skobelevą, tai
Anglijos valdžia, Bonar Law
lūpomis, užreikšė, kad kon-
ferencija nesvarstys talki-
ninkų karės tikslų. Pasak
"Evening Post", šitas užrei-
škimas buvo mirtinas smugis
Kerenski valdžiai ir signa-
las bolševikų pergalei.

Nėra abejonės, kad šitame
to laikraščio tvirtinime yra
daug tiesos. Rusijos demo-
kratija nusigrėžė nuo talki-
ninkų, kuomet pamatė, kad
jie nenori eiti su ja vienu ke-
liniu, ir nusigrėžė nuo savo
valdžios, kuri stengėsi palaik-
yti draugiškus santykius tar-
pe Rusijos ir talkininkų.
Kerenski puolė, kaip auka
perdidelio užsitikėjimo talki-
ninkų valdžiomis. Šios su-
vyly Kerenski, žodžiais kel-
damos jį ir padanges, o dar-
bas traukdamas pamatą iš
po jo kojų.

Rusijos demokratija, isiti-
kusi, kad talkininkams ru-
pi ne jos principai, o visai
kas kita, ir netekusi vilties,
kad Kerenski galėtų perkei-
sti jį politiką, numojo ran-
ka ant talkininkų ir ant Ke-
renskio ir pastatė prie šalies
vairo tą partiją, kuri buvo
griežčiausiai jiems priešinė.

Ji daro dabar ir sekanti
žingsnį: pradeda taikos per-
traktacijas su centralėmis
valstybėmis. Jeigu talkini-
nų politika ir toliaus bus to-
kia-pat, tai prieš prie to,
kad tarp Rusijos ir centra-
lių valstybių įvyks separati-
nė taika — taika tarpe gadi-
kaliausios pasaulyje demo-
kratijos ir aršiausio pasauly-
je despotizmo! Taika, kuri
duos galios tam despotizmui
sustiprintomis jėgomis pul-
ti ant vakarinės Europos ir
Suv. Valstybių demokratijų!

Nelinksmą perspektyvą
demokratybės šalininkams.
Reikia pripažinti tiesą "E-
vening Post" nuomonei, kad
dalykai, susidėjusieji Rusi-
joje, pragaistingos talkini-
nų politikos rezultate, gali
reikšti ne tikai milžinišką
nuostolį talkininkams, o ir
pragaistį Rusijos revoliuci-
jai. Tokie du elementai, kaip
revoliucinė demokratija ir
pusiau-absolutistinis kaizeri-
zmas, negali kiek ilgesnį
laiką ramiai sugyventi šale
viens kito; juodu yra per-
daug priešingi kiti kitam, ir
juodvių susiartinimas turi
išsaukti kovą, kuri pasibaigs
vien arba antro elemento
pražuvimu.

Klausimas dabar kyla: ko-
del talkininkų diplomatai lei-
do, kad dalykai įeity į tokias
pavoingas vėžes? Rusijos
revoliucijos žuvinas jiems,
žinoma, ne bausis daiktas;
širdies gilumoje jie tos revo-
luacijos bijosi labiausiai, ne-
gu kaizerizmo. Bet juk, atstum-
dami nuo savęs Rusiją, talki-
ninkai kenkia tiesioginiam
savo tikslui — pasekmingam
karės vedimui prieš Vokietiją.
Situacija žvilgsniu žiūrint,
talkininkų politika išties iš-
rodo lyg būtų vedama "kri-
minales ignorancijos ir neru-
pestingumo".

Vienok čia mums eina da-
lykas ne apie kaltinimus ir
smerkimus, o apie objekty-
vių priežasčių išaiškinimą.
Jeigu ir pasmerksime talki-
ninkų politiką, tai visgi dar
nebus išaiškinta, kodėl ji y-
ra tokia, o ne kitokia.

Raktą prie supratimo šito
klausimo mes turėsime tada,
kada atsiminsime, kad da-
bartinėje karėje lošia rolę ne
vien tautiniai-politiniai, o ir
socialiai momentai. Ir Suv.
Valstybių ir talkininkų vald-
žios ne be reikalo skelbia,
kad joms rupi sumušti Vokietiją
ne tikai, kaip valstybę,
kurios reikalai susirėmė su
talkininkų reikalais, o ir kaip
šalį, kurioje viešpatuoja
junkeriai, feodalai, viduram-
žinės sistemos atstovai. Ka-
rė tarpe centrinių valstybių
ir talkininkų yra, išdalies,
kova tarpe feudalizmo ir ka-
pitalizmo.

Bet panašus skirtumas,
kaip tarpe centrinių valsty-
bių ir talkininkų, tikai dar
didesnis — yra ir tarpe talki-
ninkų ir dabartinės Rusi-
jos. Kuomet Suv. Valstijos,
Anglija ir Prancija sudaro
kapitalizmo koaliciją, Rusija
pateko į rankas darbo demo-
kratijos, kurioje vadovauja
mirtinas kapitalizmo prie-
šas, proletariatas. Si aplin-
kybė tai ir darė negalimu iki
šių laikų Rusijos politikos
suderinimą su talkininkų po-
litika.

Ir mažas vaikas gali su-
prast, kad Rusijos pagelba
kovoje prieš centras valsty-
bes yra be galo reikalingas
daiktas talkininkams. Kiek-
vienam aišku taip-pat, jogei
šitos pagelbos talkininkai
turi turėti tuo daugiau, juo
didesnį jie būtų apreiškę so-
lidarumą su Rusijos demo-
kratijos siekiniais. Bet talki-
ninkai nepadarė to aiškaus
ir suprantamo dalyko; jie
net neparadė noro šituo ke-
liu eiti. Pakako Rusijos dar-

bininkų ir Kareivių Atstovų
Tarybai paskelbt, kad ji siųs
į talkininkų konferenciją sa-
vo igaliojini, kaip Prancijos
užsienio ministeris pasisku-
kio, kad konferencija visai ne-
svarstysianti tu klausimų,
kurios pakėlė Rusijos de-
mokratija.

Nesutikimas tarpe Rusi-
jos politikos ir talkininkų po-
litikos karėje pareina iš tu
klesinių skirtumų, kurie yra
tarpe darbo demokratijos ir
kapitalistų. Taigi teisin-
gias yra pasakyti, kad ne
kriminalė ignorancija ir ne-
rupestingumas, kaip išsireiš-
kia "Evening Post", — o kle-
sinis egoizmas sulaukė talki-
ninkų valdžias nuo Rusijos
principų priėmimo. Tas kle-
sinis egoizmas nedavė joms
paremti Kerenski valdžią ir
priėmė dirvą bolševikų
pergalei Rusijoje.

Egoizmas ilgesniam laikui
yra "neapsimokąs dalykas"
visuomenėje. Visuomenės
interesai yra stipresni, negu
kokios nors jos dalies intere-
sai. Ir ta visuomenės da-
lis, kuri varo egoizmo poli-
tiką, anksčiau ar vėliau tu-
ri nukentėti už tai.

Apžvalga.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., on December
5, 1917, as required by the act of
October 6, 1917.

TALKININKŲ DIPLOMA- TIJA IR BOLŠEVIKAI.

New Yorko laikraštis "E-
vening Post" rašo:

P-nui Lincoln Eyre, spe-
cialiam "World'o" kores-
pondentui Paryžiuje, pri-
klauso kreditas už pasaky-
mą išmintingą žodžio akty-
veizdoje panikos ir inirši-
mo audros, kuri, kaip ma-
tyt, siaučia žinių centrui-
re ir redakcijų ofisuose.
"World'o" korespondentas
praneša, kad augstieji au-
toritetai Paryžiuje sutin-
ka, jogei Konferencija (tal-
kininkų valdžių atstovų.
"N." Red.) turi pagalvoti
apie Rusiją. Kokia turi
but talkininkų politika lin-
kui bolševikiškos valdžios
Petrograde, tai yra tema
diskusijoms, bet niekur
nėra palinkimo "žiūrėti į
Rusiją, kaip į šalį, kurios
neverta daugiau paistyti".
Ir kaip gali but kitaip, jei-
gu apgalvoji dalyką šaltu
krauju? Kuri talkininkų
valdžia arba diplomatas
gali lengva širdžia imt ant
savęs atsakomybę už Rusi-
jos išbraukimą iš talkini-
nų tarpo ir jos įstumimą į
vokiečių stovyklą? Taip
pigai, taip baisiai pigu yra
smerkti Lenina, kaip kai-
zerio agentą, kalbėti apie
talkininkų grumojimus Ru-
sijai, šaukt apie du mili-
onu vokiečių, kuriuos da-
bar rusai sulaiką prie sa-
vo fronto, ir piešti jų ka-
reivių pasirodymą vakari-
niame fronte. Mes niekuo-
met netikėjome, kad tokia
kriminalė ignorancija ir
nerupestingumas galėtų
nesuprast svarbaus ryšio
tarpe Paryžiaus ir Petro-
grado ir progos, kuri atsi-
daro prieš Konferenciją,
kirst smugį už tikrąją Ru-
sijos laisvę ir už talkini-
nų reikalą.

Reikia atsiminti, kad Pa-
ryžiaus Konferencijos tik-

slas buvo suseit, kaip ka-
rės tikslų konferencija.
Ji buvo ilgai atidėliotas at-
sakymas į nuolatinis Ke-
renskio raginimus — tai y-
ra, ir rimtųjų Rusijos jėgų
raginimus — paskelbt tal-
kininkų programą, kuris
parodytų kiek simpatijos
tikslams, kuriuos išdėstė
Rusijos revoliucija pra-
džioje. Jeigu talkininkai
butų parodę palinkimo
pritart Rusijos norams ir
peržiūrėti karės tikslus, tai
jie būtų sustiprinę Kerens-
kį; ir jiems šandie nebū-
tų reikėję stovėti net prieš
tragišką klausimą apie
santykių pertraukimą su
revoliucine Rusijos vald-
žia. Tarpe nuolatinio to-
kio talkininkų pasikalbė-
jimo atidėliojimo ir Kerens-
kio autoriteto smukimo bu-
vo artimiausios ryšys. Tai
buvo politika, kuri lošia
stačiai į bolševikų rankas.
Kad ne Kornilovo demon-
stracija, kuri privertė bol-
ševikus laikinai paremti
Kerenski, pastarasis, kaip
šiandie mums aišku, būtų
buves nuverstas dar anks-
čiau, pasiremiant tuo bol-
ševikų obalsiu, kad talki-
ninkai panaudoja Rusiją
savo tikslams, nepaisyda-
mi josios reikalų. Nebūtų
buvę vėlu ateiti į pagelbą
Kerenskiui ir po Kornilo-
vo istorijos. Išrodė, kad
Paryžiaus Konferencija
duos senai lauktąjį atsa-
kymą. Taryba, kuri dabar
valdo Petrogradą, jau bu-
vo išrinkusi savo atstovą į
Konferenciją. Jeigu būtų
įvykęs pasikalbėjimas, bu-
tų galėta prieiti prie sutari-
mo. Bet staigu tapo pa-
skelbta Bonar Law (Angli-
jos išdo ministerio. "N."
Red.) užreikšimas, kad
Paryžiuje bus svarstoma
ne karės tikslai, o karės
metodai. Nebus perdėta,
jeigu pasakysime, kad Bo-
nar Law davė signalą Ke-
renskio išnykimui ir Leni-
no iškilimui.

Vienok kaip nebūtų blo-
gas dabartinis dalykų sto-
vis, talkininkai dar vis tu-
ri galios sveiku protu ir
supratimu žymioje dalyje
atitaisyti praeities klaidas.
Talkininkams nėra reika-
lo pult į Lenino ir jo "val-
džios" glėbį. Jie gali sto-
vėti nuolačiai, koliai laikas
parodys, kiek yra pasto-
vumo bolševikų režime ir
kokiame laipsnyje jisai iš-
reiškia Rusijos valią ir tik-
slus. Jie tikrai gali pa-
laikyti iki suseis Steigiamas
Susirinkimas; juo il-
giaus Leninas atidėlios
Steigiamąjį Susirinkimą,
tuo lengvesnis bus talki-
ninkų padėjimas. Bet vie-
nas dalykas turi nebeat-
kartoti daugiau, tai ta
klaida, kuri suteikė galios
bolševikams nuverst Ke-
renskį, ir kuri, eigu talki-
ninkai bus joje užkietėję,
suardys visas progas rim-
tųjų jėgų atgaivinimui
Petrograde. Štai kame nė-
ra abejonės: jeigu vėl bus
pradėta grumot faktinė
Rusijos valdžia diplomati-
nių santykių pertrauki-
mui; jeigu talkininkai ne-
paliaus su viltim žiūrėti į
kazokus, kaip "tvarkos"
išgelbėtojus; jeigu konser-
vatorių laikraščiai, tokie,
kaip "Morning Post" ne-
paliaus garsiai dusavę a-
pie sugrįžimą senųjų
prietelių", t. y. Romanovų,
— tai talkininkai neteks
Rusijos, o Rusija gali ne-
tekti savo revoliucijos.

Nuo 19 iki 26 rugpjūčio
(pagal senąjį kalendorių)
Petrograde įvyko Rusijos
Socialdemokratų Darbini-
nų Partijos "susivienijimo
suvažiavimas." Jo tikslu bu-
vo suvienyti visas Rusijos so-
cial-demokratų sroves ir fra-
kcijas. Nekviesta buvo tik-
tai Plechanovo frakcija, ka-
dangi ji taip toli nuvažiavo
buržuazinio patriotizmo ke-
liu, jogei social-demokratai
nebeskaito jos socialistine
srove. Suvažiavime tečiaus
atsisakė dalyvauti ir leniniš-
kos rūšies bolševikai. Dele-
gatus į jį atsiuntė menševi-
kai-internacionalistai (Ak-
selrod - Martovo srovė),
menševikai - c e n t r i n i n k a i
(Čcheidze - Cereteli'o srovė),
menševikai dešinieji
(Potresovo srovė) ir bolševi-
kų frakcija, susispietusi į a-
pie "Novaja Zizn" (Gorkio
redaguojamąjį laikraštį).
Dalis šitų bolševikų tečiaus
prasišalino iš suvažiavimo.

Suvažiavime buvo delega-
tų nuo 195 organizacijų, ku-
rioms priklausė 207,378 na-
rių. Iš jų 22,000 priklausė
žydų "Bundui", o 60,000 —
kaukaziečiams. Tuo budu
grynai rusiškų narių suva-
žiavimo delegatai atstovavo
120,000.

Suvažiavimo prezidiuman
tapo išrinkti Arsenjev, Kro-
chmal, Cereteli, Semkovski,
Chinčuk, Strojov ir Vain-
šteim. Sekretoriais tapo iš-
rinkti Astov, Pinkevič, By-
chovski, Rabinovič ir Cuper-
biller. Garbės nariais tapo
išrinkti Čcheidze ir Aksel-
rod.

Rezultate suvažiavimo da-
rby, kurie tęsėsi, kaip minė-
jome, ištisą savaitę laiko, ta-
po priimta keletas svarbių
rezoliucijų ir įsteigta "Suvie-
nytoji Rusų Socialdemokra-
tų Darbininkų Partija." A-
pie suvažiavimo nutarimus
plačiau pakalbėsime kitą
kartą. Čionai paduosime
surašą asmenų, kurie buvo
išrinkti į Partijos centro ko-
mitetą. Jisai susideda iš 25
asmenų: P. B. Akselrod, I.
Cereteli, N. Čcheidze, A.
Čchenkei, F. Dan, Lieber, L.
Chinčuk, I. Isuv, K. Jermala-
ev, B. Górev, L. Goldman, P.

Tinkamiausios partijos
"Pažanga" ir "Santara."
Santariečiai Lietuvių Sei-
me padarė klaidų (p. Leo-
no vedami), neprisidėda-
mi prie didumos rezoliuci-
jų del Nepriugulmingos Lie-
tuvos. Dešinieji ir jų va-
dai dauggiur nusileidžia ir
išmintingai elgiasi. Su
čionykščiais kunigais gali-
ma susišnekėti, nesa dau-
guma jų yra geri patrio-
tai. Socialistai liaudinin-
kai tik tiek geru teturi sa-
vyje, kad užtarauja tautų
apsisprendimą. Amerikos
vidurinei sriovei išpuola
artimus ryšius laikyti tik
su "Pažanga" ir "Santara."
Yra skirtumas tarp
judviejų toks: pažangie-
čiai — tai demokratai, pa-
krypę į dešinę pusę religi-
jos klausime, o santarie-
čiai — tai progresyviški de-
mokratai, kurie reikalau-
ja, kad bažnyčia nieko be-
ndro su valdžia neturėtų.
Šiaip jų programos mažai
skiriasi, ir vada bei nariai
abiejų partijų yra rimti
žmonės.

Matote, kaip jau toli nuva-
žiavo Šliupas. Stačiai agi-
tuoja už kunigus ir už deš-
niasias partijas! Jam ir "Pa-
žanga" gera, nors ji nepripa-
žįsta net sąžinės laisvės. O
dar jisai vadina save laisva-
maniu! Mes visuomet sakė-
me, kad šliupiška laisvama-
nybė yra atžagareiviška.

RUSIJOS MENŠEVIKŲ SUVAŽIAVIMAS.

Nuo 19 iki 26 rugpjūčio
(pagal senąjį kalendorių)
Petrograde įvyko Rusijos
Socialdemokratų Darbini-
nų Partijos "susivienijimo
suvažiavimas." Jo tikslu bu-
vo suvienyti visas Rusijos so-
cial-demokratų sroves ir fra-
kcijas. Nekviesta buvo tik-
tai Plechanovo frakcija, ka-
dangi ji taip toli nuvažiavo
buržuazinio patriotizmo ke-
liu, jogei social-demokratai
nebeskaito jos socialistine
srove. Suvažiavime tečiaus
atsisakė dalyvauti ir leniniš-
kos rūšies bolševikai. Dele-
gatus į jį atsiuntė menševi-
kai-internacionalistai (Ak-
selrod - Martovo srovė),
menševikai - c e n t r i n i n k a i
(Čcheidze - Cereteli'o srovė),
menševikai dešinieji
(Potresovo srovė) ir bolševi-
kų frakcija, susispietusi į a-
pie "Novaja Zizn" (Gorkio
redaguojamąjį laikraštį).
Dalis šitų bolševikų tečiaus
prasišalino iš suvažiavimo.

Suvažiavime buvo delega-
tų nuo 195 organizacijų, ku-
rioms priklausė 207,378 na-
rių. Iš jų 22,000 priklausė
žydų "Bundui", o 60,000 —
kaukaziečiams. Tuo budu
grynai rusiškų narių suva-
žiavimo delegatai atstovavo
120,000.

Suvažiavimo prezidiuman
tapo išrinkti Arsenjev, Kro-
chmal, Cereteli, Semkovski,
Chinčuk, Strojov ir Vain-
šteim. Sekretoriais tapo iš-
rinkti Astov, Pinkevič, By-
chovski, Rabinovič ir Cuper-
biller. Garbės nariais tapo
išrinkti Čcheidze ir Aksel-
rod.

Rezultate suvažiavimo da-
rby, kurie tęsėsi, kaip minė-
jome, ištisą savaitę laiko, ta-
po priimta keletas svarbių
rezoliucijų ir įsteigta "Suvie-
nytoji Rusų Socialdemokra-
tų Darbininkų Partija." A-
pie suvažiavimo nutarimus
plačiau pakalbėsime kitą
kartą. Čionai paduosime
surašą asmenų, kurie buvo
išrinkti į Partijos centro ko-
mitetą. Jisai susideda iš 25
asmenų: P. B. Akselrod, I.
Cereteli, N. Čcheidze, A.
Čchenkei, F. Dan, Lieber, L.
Chinčuk, I. Isuv, K. Jermala-
ev, B. Górev, L. Goldman, P.

Kolokolnikov, F. Judin, A.
Smirnov, G. Baturski, N.
Garvi, S. Zaričekaja, L. Mar-
tov, A. Martynov, S. Semko-
vski, Abramovič, N. Rožkov,
B. Ježov, E. Broido, B. Ja-
chontov. Prie jų išrinkta
dar 18 kandidatų.

Pirmame centro komiteto
posėdyje, kuris įvyko rug-
pjūčio 28 d., jo nariai seka-
mai pasidalino vietas tarp
savęs: pirmininku paskirta
P. B. Akselrod, pirmininko
padėjėjais — K. M. Jermola-
jev ir F. A. Judin, sekreto-
rium — L. N. Goldman, izdi-
ninku — B. N. Krochmal. Iš-
rinkta biuras susidedantis iš
9 žmonių: Jermolajev, Ju-
din, L. Goldman, Krochmal,
Baturski, N. Garvi, E. L.
Broido, Ježov ir Astrov.

Skaitytoju Balsai

Liet. Taut. Kapinių reikalai.

Pastaruoju laiku Townleiko
Šv. Petro nepriklausomosios lie-
tuvų bažnyčios kunigas pradėjo
smarkią agitaciją vartyti, tikslu,
kad Lietuvių Tautiškas Kapines
paėmus savo kontrolėn. Del to
atkreipiu visuomenės dėmą į tą
agitaciją, kad nesusilaukus ne-
malonių pasekmių. Tasai ponas
Bužynskas užsigėdė kurstyti
žmones prie to, kad be jo liudi-
jimo ir "pašventinimo" nebūtų
niekas primama laidoti kalba-
mos kapinėse. Kitaip jis gru-
moja įsteigimu naujų, savo pa-
rapijos vardu, kapinių, ir Tautiš-
kos Kapinės turėsiančios ban-
krutytį. Tatai aš girdėjau iš jo
paties lūpų jo prakalbose Mildos
svetainėje lapkričio 27 dieną, ir
tokių prakalbų jis ketina ir da-
giau surengti.

Mat ponas Bužynskas nori įti-
kinti visuomenę, kad Taut. Ka-
pinės esančios nešventintos ir
kursto žmones šiaip: "Jūs laido-
jate tose kapinėse lygiai taip,
kaip kad baloj, nes kapinės jo-
kio kunigo nešventintos".

Bužynskas aiškina, kad jei tos
kapinės busiančios jo kontrolėj,
tuomet Rymo trusto kunigai ir
panašūs į juos elementai negalė-
sia jį kapinių šmeižti ir niekinti,
kad jų nešventintos, ir tt.

Tai ne tiesa, nuo kunigų šmei-
štų ir burnojimų tuo nešsisau-
gosi. Jie keiks ir šmeiž visados,
nes keiksmas ir šmeižtai tai jų
paprastas įnagis prieš visa, kas
kunigams nenusilenkia ir kas
neprisidėda prie jų biznio palaik-
ymo; jie keikia ir keiks visas
įstaigas, nors jos ir naudingiausios
būtų visuomenei, o ypatin-
gai tokias, kurios dargi tokį rie-
bų lėšų nuo jų nepasotinamos
gerklės atitraukia. Bet ir tegul
jie sau keikia, nuo to doriems
žmonėms nei šilta nei šalta, ir,
anot tos patarlės, šuns balsas į
dangų neina.

Lietuvių Tautiškos Kapinės
įsteigtos ne tam, kad ant jų už-
sisėstų koks nors dangaus ar pek-
los kupčius su savo krapylais,
"zaliežnas" ar "nezaliežnas" ku-
nigas ar popas, bet kad kiekvie-
nas atsisveikins su šiuo pasau-
liu lietuvis, ar jis būtų katalikas
ar laisvamanis, rastų sau ramy-
bės vietą.

Bet toksai ponas Bužynskas,
"nezaliežnas kunigas" norėda-
mas "zaliežnyjū", taigi Rymo
trusto kunigų pavyzdžiu sau
biznio pasidaryti, drįsta dabar su
savo krapylu pasikėsinti ant Lie-
tuvų Tautiškoj Kapinių, skirti
jį dalis — viena, kur būtų lai-
domi tik su jo "pašventini-
mu", ir antra, kur "be pašventi-
nimo"! Tasai ponas "nezalie-
žnikas" mat mano, kad ir nu-
mirėliai taip kovoja už tikėjimus
ir krapymus, kaip kad gyvieji.

Tatai visuomenė, kuriai rupi
išlaikyti nepriklausomas nuo jo-
kių krapilninkų Tautiškasias Ka-
pines, tegul kiek prisidėdavo to-
kių karzygių, kaip tasai nezalie-
žnas Bužynskas.

—J. Plačiukas.

Korespondencijos

ROCKFORD, ILL.

Kad kiek ir pasenus bus žinū-
tė, bet vistiek norėčiau tarti žo-
dį apie įvykusį lapkr. 13 Lietu-
vos Sumų ir Dukterų Draugijos
maskų balių. Maskų balius tai
maskų balius, galima apsirėngti
rubais keičių-keičiausiai,
kokius tik kas gali sau sugalvoti
ir įsitaisti. Taip buvo ir čia. Bet
tarp tų keistųjų kostiumų at-
sirado ir tokių, kur buvo ne tiek
keisti, kaip užgaunantys ir šlyk-
štūs. Nepagirtina buvo viena
maska, kur purvinas skudurais
apsirengus bepročio rolę lošė
klupčiodama ir vartydamos ant
grindų, bet jau kita maska tai
tiesiog buvo begėdiška. Tai bu-
vo vyriškis — dągi skaitasis save
vienu Rockfordo lietuvių judė-
jime vadovų! — puikavęs mas-
kade apsirėngęs vien apatinė-
mis kelnėmis, moterišku korse-
tu ir moteriškėmis pančekomis...
Buvo taip šlykštu žiūrėti, kad
nestebečiau, jog merginos tiesiog
gėdijosi ir vengė su ta "maska"
susitikti...

Gražiausia ar bent įdomiausia
buvo apsirėngus d-gė M. Akelai-
tienė — juodais rubais ir įvairiais
medžių lapais apsidengus, vai-
zdindama gamtą. Ji regis ir pir-
nią prizą gavo. Moters mat dau-
giau skonies ir daugiau supratimo
turi apie maskaradą, nei tu-
li dągi "vadovai" iš vyriškių. A-
teityj reikėtų tokių ciniškų ko-
stiumų vengti.

—V. I. A.

CHRISTOPHER, ILL.

Baisi eksplozija. Žuvo 18 žmonių.

Lapkričio 29 apie 9:40 val.
vakaro, anglij kasyklose Old
Ben Coal Co No. 11 įvyko baisi
eksplozija, kurios auka žuvo
aštuoniolika darbininkų. Eks-
ploziodavo kasyklose susirinkę ga-
zai, ir jų matye, buvo tiek daug,
kad liepsnos išėjo net pro šaftą
ir ertšaptį. Atvykę umai gelbė-
tojai mėgino leisti po žeme,
bet del neapsakomo karščio ne-
galėjo. Tik apie 12 val. nakties
pavyko nusiileisti žemyn eks-
plozijos aukų įieškoti. Ligi 10
val. nakties, lapk. 30 surasta ke-
turi lavonai, du rasta visai be
galvų, o kiti baisesi sudeginti.
Viso žuvo aštuoniolika žmonių.
Lietuvių, regis, šioj nelaimėj
nenukentėjo nė vienas, daug

Viena saugliausiųjų Bankų
ATIDARYKITE TAUPYMO SĄSKAITĄ CHICAGOJE.
saugioje ir tikroje Bankoje. 28 metų teisingai vedamoje Bankoje.
Pa priekūra Valstijos ir Susivienijimo Bankų (Clearing House) depozitų
ir taupymo padėjimų.

KASPAR STATE BANK
1900 BLUE ISLAND AVE., kampo 19 gatvės.

W. KASPAR prezidentas	WALENTY SZYMANSKI pirklys	V. F. MASHEK prez. Pilsen Lumber Co.
OTTO KASPAR vice-prezidentas	H. E. OTTE vice-prez. Nat. City Bank	J. PESHEL sekr. Turk. Mfg. Co.
WILLIAM OETTING prez. Oetting Bros. Ice Co.	GEO. C. WILCE vice-prez. T. Wilce Co.	OTTO KUBIN prez. Atlas Brewing Co.
CHARLES KRUPKA vice-prezidentas	JOSEF SKYTA kassierius	

PERVIRAJA \$6,000,000.
KALBAMA LIETUVIAI

Extra Pranešimas
Kurie norite turėti paveikslus trečio, antro ir pirmo "Naujienu" metinių sukaktuvių apvalkėlių, o taipgi Bulotų ir žemaitės pasitikimo vakaro (Chicago), ir žinomųjų mūsų rašėjo — dramaturgo Br. Vargio, kreipkitės žemiau nurodytu adresu. Tiesiog dar turite "Naujienu" pirkimo liksų paveikslų. Kas norite galite gauti.

W. J. STANKUNAS,
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 1546.

AKUŠERKA MRS. A. VIDIKAS
Baigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktikuojusi Pensylvanijos Hospitalose ir Philadelphiaj. Pasiekimais patarnauja prie gimdymo. Uždyk duoda rodą visokiose ligose moterims ir merginoms. Kalba lietuviškai, angliskai, rusiskai, lenkiškai ir slaviskai.

3113 S. HALSTED STREET, CHICAGO, Ant antrų lubų.

REIKALAUJI AKINIŲ
Jeigu kentė galvos skausmą, jeigu nuolat Tau ašaros krinta iš akių, jeigu Tau skauda akis, jeigu skaitant raidės susibėga ir kruva, jeigu spauda rodosi Tau dviguba, jeigu turi uždegimą akių, jeigu tau skauda akis skaitant arba siuvant, tuokart šai reikalingas akinius.

Duokite apžiūrėti savo akis specialistui akių, kuris turi 15 metų patyrimo šv. Vaikėaus parapilėje. Stiklai šifuoti suais juos akių ir akulais padaromi belaukiant, labai vidutiniškai kaina.

JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
TERMYKIT MANO UŽRASA.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-to gatvės Ant Platt's Aptieko 2-ros angulos.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 diena.
Tel. Canal 5335

Daktaras WISSIG,
Specialistas iš Seno Krajaus
GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ
OFISO VALANDOS: Nuo 10 ryto iki 3 vak. Nedėliomis iki 12 diena.
1900 Blue Island Ave., Kamp. 19-os gt., viršų banko
Tel. Canal 3263.

PIRMA NEGU PIRKSI GAUK MUSŲ KAINAS
Ant Dury, Lentų Rėmų ir Stoginės Popieros.
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 S. Halsted St., Chicago, Ill.

DAKTARAS BOYD
SPECIALISTAS CHRONIŠKŲ LIGŲ
X-RAY EKZEMINAVIMAI
Pasitarimai Dykai
219 So. Dearborn St. Chicago, Ill.

AS. ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI RASAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nusilpnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršėjimas pilvelio, nusilpnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abiejų spūki nusiėjimas viso kūno, ir buvau nusiėjęs vištes, kad betvengsų. Visur įsiekiau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubežų, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valymo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimo minėtos gydoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti. Kraujas išsivalė. Nervai emė stipriai dirbti. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko, diuoliai nebebeidė po krūtine. Vidurių režimas išnyko po užėmimui visų ligų. Bėgū 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslė parėmė, tiki skirtum kaip tarp dienos ir nakties. Dabar įdėjus smagiai ir esu linksmas ir 1000 metų dekuoju Salutaras mištas geradėjus ir linkiu visiem savo draugam ir pažįstamam su tokiais atsitikimais patariu nuosirdžiai kreipties prie Salutaras.

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.
1709 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

V. Viničenko.

Momentas.

Pasakojimas.

(Tęsa).

—Rašykite taip: Musja nušautą ant rubežiaus. Ji mirė taip, kaip miršta tie, kur karštai myli gyvenimą. Ar girdi?... Ar pa—
—Gerai... aš vos girdimai atsakiau Ir... man taip neapsakomai norėjosi paimti jai už rankos, tik už vienos rankos, ką kyšojo iš standžios rusvos rankovės. Bet...

—Na, tai eisim, ji įtikinančiai sukuždėjo ir, susitikus su mano žvilgiais, tarsi įsmigo juosna savo masinancijų akių glostais. Povailai ejom ir priekį, laiks nuo laiko sustodami ir įstrigdami savo žvilgiais miško tankumynan.

—Girdite, taip: kaip miršta tie, kur karštai myli gyvenimą! —ji neitkėtai pakartojo.

Sutinkančiai pamojau galva. Išjom iš rūgų. Prasidėjo miškas.

Storį šimtametį ažuolai, plačiai išskėtę savo žaliasias rankas—šakas, rodos, linksmai priėmė mudu savo apglėbiuosna. Slaidieji beržai, nei apnuoginti, stovėjo tarpe ažuolų, buksčiai žiūrėjo ir mudu ir lyg slėpėsi už jų.

Mažieji miško giesmininkai paukščiai nustebe šokinėjo tarp šakų.

—Sėskim... Reikia apsižiūrėti, kur einam... aš sukuždėjau.

Įjom krumuosa, iš kur matėsi miškas, ir susėdom.

Pradėjom žiūrėti. Kelmai, kelmai, saulėtos aikštės, krumai ir šešėliai...

—Aš nieko nematau... kuždėjo Musja.

—Aš irgi.

—Tur būt kur nors toliau...

—Gali būt.

—Pasėdėkim dar valandėlę. Čia taip gerai. Nėra juk ko skubėti...

Ir ji taip tyliai, liudnai man nusišypojo.

Mes nutilpome. Miškas tarsi susitaukė su mumis ir nebežiūrėjo ir mudu taip piktai, kerštingai; ažuolai taip raminančiai žiūrėjo į mus; nuogieji beržai nedrąsiai žvalgėsi iš už ažuolų ir, rodos, šypojoji savo baltonis šakomis.

Miškas, padaręs santaiką su mumis, tęsė savo gyvenimą, —meilės, tėvimo ir augimo gyvenimą. Čiurkšlyno balzganuose žiedeliuose vikriai trūsėsi bitės; kur tai medyje kalė genys; du maži paukšteliai, skridami nuo vienos šakos ant kitos, pažiūrėjo į mudu ir umai sutirpo bendrame apsiglėbime. Drugečiai arba skrido sutirpdami myloje, arba laiminga negale išsėję ant lapų, tik reikalingais splesnodami mažais margais sparneliais. Žolėje poromis knibždėjo vabalai. Čia atsibuvo didysis pakilusis gyvenimo procesas.

Aš myliu šį procesą miške ir lauke! Jis yra tyras, nepagadintas žmonių dora, nesutęs-

—Musja! Aš prisiglaudžiau prie jos.

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji lengvai atstumė mano galvą.

—Štai kepturė, dėkite ant galvos ir eisim... Jau laikas.

Miškas ir vėl pasidarė paniurusi. Paukščiai išsiganė pakilo oran ir pasilėpė tankynan.

Mus laukia tamsi miško bedugnė.

Atsikėliau. Užsidėjau kepturę ir vienas kitan nepažvelgė povaliai ejom ir priekį. Karčioji veido pusė dar tebekaito, rankoje vėl dar jaučiau jos rankų

tas jų veidmainingais geiduliais; jis yra tvirtas, laisvas ir taip paprastas. Aš myliu tuos nesuskaitomus vabalėlius, paukštelius, —

mažuosius kovotojus prieš savo vyresniojo brolio — žmogaus veidmainybę. Atsuduodami visomis savo įiegomis, arba kaip tas brolis — žmogus sakytų, visų ciniškumą! tam procesui, jie, tie vabalėliai ir drugeliai, rodos, sako jam: štai, prisžiūrė: mūsų tarpe nėra "neteisiali gimusiųjų"; mes neprivolome slapstyti, pas mus nėra pasportų, doros ir baumės įstatymų, mes esame —mažieji, žaliukingi, švarūs ciniškai.

Aš ir Musja žiūrėjom į juos, bet tie ciniškai skraidė ir rėplėnėjo apie mus, lipo mums ant kelių, leidosi ant galvų. Gėlės taip slėpiningai žiūrėjo į mudu; nuo jų dvelkė meilės ir žiedydžio smalka. Beržai ką tai kuždėjęsi savutarpyje, — tie apnuoginti, balti beržai...

—Taip trošk... — kuždėjo Musja, siųsdama manin ilgą, masinantį žvilgęsi.

Bet aš tylėdamas žiūrėjau į ją, ir jaučiausi taip nesavai, keistai. Mes, du žmonės, išguiti ir gaudomi kitais žmonėmis, sėdim čia ir tuoj eisim dar pas kitas žmones, ką stovi kur nors čia pat šiame meile kupiname miške ir laukia mūsų, rankose laikydami mirtį. Mes du išguiti žmonės, vienas antram artimi žmonės, glostų ir kaitros pilnomis akimis trokšdami suliet tą šilumą daiktan, panerti joje, priimt glostus, tą brangiausią gyvenimo dovana, mes du... du žmonės, o ne vabalai, sėdim ir nedrįstame tai daryti, todėl...

kad mes tik pora valandų kaip esame "pažįstami". Mes galime tuoj numirti, tuomet nebus mums nei doros, nei įstatymų, nebus nei vabalų, nei glostų, nei kaitros, bet mes... nedrįstame.

—Ko tamsta taip žiuri manin, —prabilo Musja ir lengvai užspaudė man akis.

Aš pastvėriau jos ranką, spaudžiau ją prie lūpų ir ilgai ilgai nepaleidau ją. Musja žiūrėjo į mane tokia savotiška, užsėmasči, liudna.

—Ar atsiminsite, jei mane nušautų? — ji kuždėjo.

—Tamsta nenusaus!

—Tamsta aš vistiek atminsiu...

Aš prisiglaudžiau prie jos arčiau ir padėjau galvą jai ant pečių.

Šiurkštus švarkas durė man veidan, bet nevezint to jaučiausi geriau, nei prie aksomo.

Jos krutinė pradėjo kilnoties augščiau ir stipriau.

—Nereikia... — ji kuždėjo.

—Apusinkiu jus? — aš kymiai paklausiau.

—Ne... Šitaip...

—Bet—kodėl gi nereikia?

Ji palenkė galvą link manęs, nusišypojo ir lengvai — glamonėjančiai paglostė man veidą.

Beržai žvalgėsi iš už ažuolų ir tyliai smagiai juokėsi; ažuolai meiliai ir pagarbiliai šypojoji savo kupliais usais; vabalai ir drugeliai skraidė daug drąsiau... Bet ten toli, drėgname slėpiningame miško prieblandy laukė mirtis... Telaukia! Te laukia, juoda, atkari, biauuri!

—Musja! Aš prisiglaudžiau prie jos.

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

Ji pažvelgė man į akis, gašliai pravertus lūpas.

Ne. Nereikia.

—Majsa!

—Eisim... Jau laikas...

šilumą, bet krutinėje iš slėpiningos, drėgnos plaišos lindo viršun kas takia trukdančio, neveiklaus, šalto.

Sukandę dantis ir sutraukę antakius mes atsargiai ejom ir priekį. Subrašėjom kur nors sausa šakelę, mes sustojom, apsižvalgėm aplink ir klausėmės.

—Kur gi tad ištikrųjų randa si rubežius? — Kreipėsi manin Musja.

Aš truktelėjau pečiais ir ejom toliau.

Ir juo toliau mes ejom, tuo labiau aš pradėjau tikėti, kad mudu nušaus, kad mes netikėtai uželsim ant parubežio sargų, bėgsim ir... užbaigta. Bet, atsimenu, aš nejučia jokių baimės, liudėsio, apgailestavimų, — nėko.

Valandėlei mudu atsiguldavom ant žolės, tuomet aš, priešpaudęs ausį prie sudrėkusios žemės, atidžiai kalusius, tikėdamasis ką tokia išgirsti; karštais vėl, kur medžiai stovėdavo, mudu šliaužėm keturpėdžiai; kartais, kaip du šašeliu, bėgom nuo vieno medžio prie kito, sustodavom ir placiomis akimis skverbdavomės į priekį, užtvėrdami kiekvieną tratėsi, kiekvieną miško judėjimą.

Bet miškas tylėjo ir kažkur tolimoje slėpė savo slėpinį.

Čia nebebuvo baltųjų beržų, nebuvo drugių, tik juoda sudrėkusi žemė, padengta eile sutrūnijusių lapų, nesuskaitoma daugybė mažų šakelių, tratantių po mūsų kojomis. Prieblanda žvalgėsi link mudviečių kerštingai, grumojančiai, be sąjauosmo.

—Duokite šian ranką... — kuždėjo Musja. Aš pažvelgiau į ją. Ji buvo nublankusi. Akys liepsnojo susijausdinimas, jos buvo pasidarę tokios didelės, gražios.

—Taip, kaip miršta tie, kur karštai myli gyvenimą" man dinkelėjo mintin. Aš suspaudžiau jos ranką, ji spaudė manąją, bet tuoj ir vėl mudu užmiršom save ir išnaudojome nusiagramdinome giliam lūkesy, tame, nuo mūsų samonės veik nepriklausomam, visos mūsų smėnybės didžiajam proteste.

Tarp medžių pasirodė pilkas šešėlis.

—Sss!...—Mudu sustojom.

—Aikštė... Miškas darosi retesniu.

—Ten!—mudu tylėdamu pažvelgėm vienas antrą. Paėjo me keliatą žingsnių ir sustojom nei stabo ištikti. Kažkur kalė genys. Netoliese sukinėjosi voverė... Pasiliuosavo pageltes lapas, ilgai vingiavo ore ir nupulė.

—Sss... Dar keliatą... Liko šviešiau... Pro medžius pasirodė žydras dangus.

Rankos drėbėjo, krutinę prislėgė juoda drėgnuma, širdis stipriai sutuksėjo.

Aš mostelėjau, paleidau jos ranką ir mudu pradėjom šliaužti, įsiekdami rąnkam vietų, kur nėra sausųjų šakų. Dar kartą pažvelgiau į Musją; išsi-pasiojusiais plaukais, didelėm liepsningom akim, stipriai sučiauptom lūpom, sulinkusi, ji buvo panaši į stebėtiną, puikų, tvirtą ir nevaldomą žvėrį.

Aikštė darėsi vis didesne. Švito žydrasis dangus... toli, toli...

Iš kur tai atskrido tratėsis ir vėl nutilo. Mudu nutirpom.

Ilgai gulėjom ir klausėmės... Genys vis kalė... Sučiausėjo paukštelis, nutupė ant šakos, pakraipė ilgą uodegą ir nuskrido.

Širdis nevaldomai tukėjo.

—Sss!...—Mudu sustojom.

—Aikštė... Miškas darosi retesniu.

—Ten!—mudu tylėdamu pažvelgėm vienas antrą. Paėjo me keliatą žingsnių ir sustojom nei stabo ištikti. Kažkur kalė genys. Netoliese sukinėjosi voverė... Pasiliuosavo pageltes lapas, ilgai vingiavo ore ir nupulė.

—Sss... Dar keliatą... Liko šviešiau... Pro medžius pasirodė žydras dangus.

Rankos drėbėjo, krutinę prislėgė juoda drėgnuma, širdis stipriai sutuksėjo.

Aš mostelėjau, paleidau jos ranką ir mudu pradėjom šliaužti, įsiekdami rąnkam vietų, kur nėra sausųjų šakų. Dar kartą pažvelgiau į Musją; išsi-pasiojusiais plaukais, didelėm liepsningom akim, stipriai sučiauptom lūpom, sulinkusi, ji buvo panaši į stebėtiną, puikų, tvirtą ir nevaldomą žvėrį.

Aikštė darėsi vis didesne. Švito žydrasis dangus... toli, toli...

Iš kur tai atskrido tratėsis ir vėl nutilo. Mudu nutirpom.

Ilgai gulėjom ir klausėmės... Genys vis kalė... Sučiausėjo paukštelis, nutupė ant šakos, pakraipė ilgą uodegą ir nuskrido.

Širdis nevaldomai tukėjo.

—Sss!...—Mudu sustojom.

—Aikštė... Miškas darosi retesniu.

—Ten!—mudu tylėdamu pažvelgėm vienas antrą. Paėjo me keliatą žingsnių ir sustojom nei stabo ištikti. Kažkur kalė genys. Netoliese sukinėjosi voverė... Pasiliuosavo pageltes lapas, ilgai vingiavo ore ir nupulė.

—Sss... Dar keliatą... Liko šviešiau... Pro medžius pasirodė žydras dangus.

Rankos drėbėjo, krutinę prislėgė juoda drėgnuma, širdis stipriai sutuksėjo.

Aš mostelėjau, paleidau jos ranką ir mudu pradėjom šliaužti, įsiekdami rąnkam vietų, kur nėra sausųjų šakų. Dar kartą pažvelgiau į Musją; išsi-pasiojusiais plaukais, didelėm liepsningom akim, stipriai sučiauptom lūpom, sulinkusi, ji buvo panaši į stebėtiną, puikų, tvirtą ir nevaldomą žvėrį.

Aikštė darėsi vis didesne. Švito žydrasis dangus... toli, toli...

Iš kur tai atskrido tratėsis ir vėl nutilo. Mudu nutirpom.

Ilgai gulėjom ir klausėmės... Genys vis kalė... Sučiausėjo paukštelis, nutupė ant šakos, pakraipė ilgą uodegą ir nuskrido.

Sezonas Vakarų.
EIGU rengiate Teatrą, Balų, Maskinų Balų, Koncertų, ir norite gerai išgarsinti; paveskite spaudos darbus mums. Jeigu norite būti žinomi, paveskite ji padirbti mums. Niekas jums taip gerai, gražiai ir pigiai nepadarys, kaip mes.

Visi Naujieniečiai kviečiami su visokiais spaudiniais į Naujienų Spaustuvę.

NAUJIENOS
1840 So. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Ir vėl šliaužėm... Pro retuosius medžius, trijų žingsnių atstume pasimatė siena. Daviau ženklą Musjai, pakilau ir apsižvalgiau. Taip tai turėjo būti rubežius. Truputį pasitraukiau priekyn ir pažvelgiau į šali. Taip, du stulpai, vienas ties antru; vienas mūsų — didelis, gremėzdiškas, kitas antrėje pusėje — mažesnis. Abudu su arais, margi. Aplinkui juos slėpiningai tūstama. Ar tuštuma? Gal būt netoli jų kur nors stovi žmogus; galbūt ši tuštuma tik ir laukė, kad virtus amžinuoju mirties klyksniu?

Aš pažvelgiau į Musją. Sotvėjo ir ji ir stebėjosi į priekį.

—Ten! — pamojau galva ir prisilenkęs prie jos, umai pastvėriau jai už rankos ir pakuždėjau:

—Nu, tik pirmyn! Į šauksmus ir švius nepaisyti! Visvie-na... Nu!

Umai paleidau jos ranką, susilenkiau ir pasileidau į priekį. Sutratojo šaka, man betgi rodė, kad sušniokstė visas miškas; medžiai bėgo pro akis, blykstelėjo žydruma, pro akis nusidriekė ilga siena, kažkas riktelėjo, pro šalį man praužė nublankusi Musja, nuošaliai sutratėjo šuvis, kas tai sušuko, vėl sutratėjo šuvis, ties kojom pasirodė revas, švystelėjo Musjos blauzda, suužė krumai, pro ausis švilpė vėjas...

(Bus daugiau)

Naujas Išradimas.
PUS-BALSO SISTEMA

Privatiosios lekcijos ant Smuikos, Mandolinų, Gitaros ir Muzikos-Harmonijos. Orkestrų praktika jau prasidėjo. Prisirašykite.

Naujągodyniska Konservatorija
FRANK BAGDZIUNAS,
Direktorius
3343 So. Union Ave., Chicago.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Vada visokius reikalus, kaip kabinatistikuose taip ir civilizuose teismuose. Daro visokias dokumentus ir popierus.

Mano Ofisas: 8339 S. Halsted St. Ant trečio rūbų. Tel. Drexler 1910.
Miesto Ofisas: 627 N. Dearborn St. Tel. Central 6411

Nariai Cook County Real Estate Tarybos
A. PETRATIS & CO.
Real Estate Ofisas
Paskolina pinigų. Perka, parduoda ir maino namus, lotus ir farmas.

Apasigūja turta nuo ugnies. Perduoti kontraktus, padaro popierus
NOTARY PUBLIC
751-W. 34th Street
Kampas Halsted Drexler 2462

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Rūpinas 302-304 National Life Bldg., 29 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6390-6391. Adresas: Užsienio, ketvengo ir subetos vakarais nuo 6 iki 9 vakarų, po numerio: 1564 MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL.
Tel. Humboldt 97.

Milda Teatras
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina.
Panašelyj, Ketvengo ir Subatoj
Pirmas Floras 15c. Rąkonas 10c.
Prie šią kainų priskaitoma ir 1c ir 2c karštos morkės
4 DIDELI AKTAI KASDIEN

